

ՄԱՐԴՆ

Ա Ռ Լ Ո Ր Տ Պ Ա Յ Ր Ն

Դու, զոյր չգիտէ աշխարհ ճըշգրիտ դեռ զանուն,
Խորհրդաւոր միտք, մարդ, սատան կամ զուարթուն.
Ո՛վ եւ ես, Պայրն, ոգի բարույ կամ չարի,
Սիրեմ զերգոցդ յարմարութիւն վայրենի,
Որպէս սիրեմ զբարբառ հողմոց, կայծականց,
Ի սաստ մըրըկին խառնեալ ընդ ձայնս հեղեղաց.
Յարկ քո՝ գիշեր, եւ տէրութիւնդ՝ արհաւիր:
Սապէս խոտեալ արծիւ՝ դաշտաց պետն՝ ըզդիւր,
Լոկ զառապար ժայռս ախորժէ քեզ հանգոյն,
Զոր շանթ եհար, եւ ձմեռն արար ձիւնագոյն,
Կամ ըզծածկեալ ափն ի նաւուց բեկորոց,
Եւ կամ ըզդաշտ, ի ճապաղիս արեան հոծ.
Եւ մինչ թըռչուն վըշտաչարչար, ողբանուէր,
Յօրինէ զըոյն իւր ի ծաղկունս, ջուրցն յեզեր,
Նա զահընկէց ճախրեալ բարձամբքն Աթուսի,
Զկողիւք լերանց բունեալ, յանդունդըս կախի.
Եւ անդ միայն ընդ մէջ մարմնոց շնչասպառ,
Ու ի թուիս արեամբ միշտ թաթաւեալ քարաժայռ,
Ի ճիչ որսոյն գըտեալ զվայելս հեշտութեան,
Հանդչի զըւարթ, ի շունչ մըրըկին ի տատան:

Քան զհէնդ օդոց եւ քեզ իսկ, Պայրն, ոչ ընդհատ,
Երգ քաղցրաձայն թըւի գոչումն յուսահատ:
Դէտ կաս չարեաց, մոլեալ յըսպանդըս մարդկան.
Աչք քո զանդունդըս չափեցին՝ զերդ Սատան.
Յոր ընկըղմեալ տար ի լուսոյն, յԱստուծոյ,
Զանդառնալին ողջոյն ետուր դու յուսոյ:
Հանգոյն նըմին արդ անդընդոց եղեալ տէր,
Անյաղթ քո միտք պարզեալ ի նուագ մահաբեր՝
Յաղթանակեն. եւ քո բարբառ սոսկալի
Տայ զերդ փառաց առ ժանտ աստուածըն չարի:
Այլ ո՞ր օգուտ ճակատագրին կըքրել դէմ.
Առ բախտըն՝ զի՞նչ ապիկար միտք զօրիցեն.
Կայ նա հանգոյն աչաց՝ յանձուկ սահմանի.
Մի՞ ըզքո զակն եւ միտս արկցես ինչ հեռի.

Ըստ այդր համայնք խուսեալ նըւող պակասեն :
Ամիոփ սահմանդ եղաւ քեզ չափ յԱնեղէն .
Ձիարդ , առինչ . զայն ո՞ դիտէ . աջն հըզօր
Էարկ զաշխարհ եւ զեղականքըս բոլոր .
Որպէս սըփռեաց ըզհող յերեսըս դաշտաց ,
Կամ ըզգիշեր եւ լոյս յայերսըն ցանեաց :
Գիտէ , շատ է . նորա տիեզերք են հանուր .
Իսկ սեփական մեր միայն՝ լոյս այսր աւուր :
Յանցանք են մեզ , զի եմք մարդիկ , եւ քըննեմք .
Չգիտեմ , պաշտեմ . այս էութեանս են օրէնք :
Խիստ , Պայրն , է բանս . յերկար կացի ի վարան .
Այլ հմ լըռել ճըշմարտութեանն յանդիման :
Աստուծոյ ես , զի գործ ձեռաց ես նորին .
Գիտես , սիրես ըզգերութիւնդ երկնային .
Ձի տարրըդ խուճ տիեզերացն ի կարգի ,
Ձազատ քո կամս վարես նորայն ըստ մըտի .
Եւ զի ծանօթ նորա մըտաց գիտութեան ,
Ըզնա ի քումդ եւեթ պատուես էութեան :
Այս քո պայման : Ա՛հ , մի՛ զըրպարտ դըսրովեր .
Նա՛ պա՞գ ըզլուծ՝ զոր խորտակել քեզ իղձ էր .
Մի՛ դու՛ ելցես խրոխտ յաստուածոցն ի կայի .
Բնաւ է բարի , լաւ , մեծ , յիւրում սահմանի :
Յաչս այնորիկ՝ որ զանսահմանն ած ի գոյ ,
Որդն՝ աշխարհ է . այնքան եղեն մեծագնոյ .

Ձօրէնադ ասես արդարութեանդ հակառակ .
Թըւի աչացդ իբրեւ ցընորք այլանդակ .
Եւ կամ դարան , ուր միտք դայթին առ մէն քայլ :
Դաւանեցողք , Պայրն , ոչ ի քնին զայն արկեալ .
Միտք իմ հանգոյն քեզ ի խաւար թաթաւին .
Այլ յինէն քաւ զաշխարհ պարզել քեզ մեկին .
Թող որ ըստեղծ ըզտիեզերս՝ պարզեսցէ .
Քըննեմ , աւաղ . զիս մութ եւ եւրս պատէ .
Ցաւք ընդ ցաւոց կան ի յերկրի կալ եւ կապ .
Որ յաջորդէ աւուր , տագնապ ըզտադնապ :
Յիւրում բնութեանն ամիոփեալ մարդ , յիղձն՝ անհուն ,
Անկեալ աստուած ոմն է , յիշող երկնայնոյն .
Ձի վաղեմի թէպէտ փառացն անժառանգ ,
Այլ զկորուսեալ բաղդին պահէ զյիշատակ .
Եւ անսահման խորք բաղձանաց իւր սըրտի
Հեռուստ գուշակ լինին շըքոյն ապառնի :

Մեծն ի դադոնիս է մարդ թերի եւ տրկար :
Կաշկանդ ի բանտ ըզգայութեանցն աստ յաշխարհ ,
Ի գերութեանն՝ յազատութիւնն է կըղկաթ . .
Ի հիքութեան՝ ըղձայ կենաց բարեբաստ .
Խորհրդէ քրննել զաշխարհ , այլ աչքն են անզօր .
Յանկայ սիրել միշտ , սիրեցեալն աղցաւոր :
Է մարդ հանգոյն տարագրելումն յեղեմայ ,
Զոր ի դրախտէն երբ Տէր վարեաց ի բացեայ ,
Աչօքն ըզծիր չափեալ տըխուր սահմանաց ,
Նըստաւ առ դրօքն արգելելովք յողբ ուի լաց :
Անկանէր յունկն հեռուստ յերկնից կայանաց
Անմահական սիրոյն մըրմունջ քաղցրասաց .
Զայն ցընծութեան եւ սուրբ նըւագ զըւարթնոց ,
Որք օրհնէին զԱստուած անդէն յիւրն ի ծոց .
Եւ զակն հագիւ հազ բաժանեալ ի յերկնից ,
Ընդ իւր վիճակ դարձուցանէր սարսուռից :

Թըշուառական , որ ի յաքսոր իւր կենաց
Լըւաւ ըզնուագս այնր աշխարհի բազմաբաղձ .
Բերի բնութիւն իրականին հակառակ ,
Զիմանալոյն զոյգ ընդ առնուին ըզճաշակ ,
Ի հնարաւորն վերբերի յերազին .
Է իրականն անձուկ , անհուն՝ մարթելին .
Հոգին տենչամբքն ըզբնակութիւն կազմէ անդ ,
Ուստի առնու յաւէտ ըզսէր եւ զիմաստ .
Ուր ի յորդոր զեղման լուսոյն եւ գեղոյ ,
Միշտ մարդն յագեալ , ըզգայ զպատուք ծարաւոյ .
Ուր ըզմայլեալ յանոյշ անուրջ այսպիսի ,
Ինքն իսկ անձինն անճանաչող է յարթմնի :

Եղրժկ , այս բախտ քո էր , սոյն իմն է վիճակ .
Ըզթոնալիցն արբի հանգոյն քեզ բաժակ .
Զանխուս իմ աչք նըման քոյոցըդ բացան .
Ըզտիեզերաց բան խընդրեցի յընդունայն .
Զպատճառն հարցի առ բընութիւնն համօրէն .
Հարցի ուրոյն զարարածոց վախճանէն :
Նըկատք աչացս յանյատակ վիհ խորասոյզ ,
Յարփւոյն ցըտարրըն զըննեցի հետախոյզ .
Զժամանակօք գըլեալ , ելի դար ընդ դար .
Մերթ ծովս հատի , լըսել զգիտնոցըն բարբառ .
Այլ առ հըպարտսըն փակ մատեան է երկիր :

Մերթ ի քրննել զաշխարհ անշունչ անյարիր ,
 Հոգւով ի գիրկ խուսեալ ծոցոյ բընութեան ,
 Յաղօտ բարբառըն կարծեցի գտանել բան .
 Քրննեցի զկարգն որով երկինք շուրջ բերին ,
 Ի շողշող կայս Նետոն եցոյց ինձ զուլին .
 Զմիտիւր կործան արքայութեանց յուզեցի .
 Հռովմ զիս ետես սուրբ դամբանացն ի միջի .
 Խռովեալ ըզցուրտ հանգիստ ոգւոց սրբազգեաց ,
 Յիմ կըշռեցի ձեռս ըննելիսար գիւցազանց .
 Երթեալ կըրկին հարցանէի սին փոշոյն
 Զանմահ կենաց , որում յուսայ մահացուն :
 Եւ զինչ ասեմ . հուպ մեռելոյն յանկողին ,
 Յառկայժ իւր ակն ըզնոյն իմ աչք խընդրէին :
 Զիւնապարփակ լերանց ի սար կիսասեւ ,
 Յալիս ծըփեալս ի մըրըրկաց յարատեւ ,
 Դիմագրաւեալ գնայի տարերցն ի բախին .
 Սիրելլային հանդոյն՝ մոլեալ յիւր աւիւն ,
 Համարեցայ զի յանսովոր այդ պատկերս ,
 Յիւր պատգամաց բնութիւն տացէ ինչ առ մեզ .
 Քաղցր էր ընդ մոայլ այն արհաւիրս առնել մուտ :
 Այլ վայրապար յանդորրութեան լի զայրոյթ ,
 Յուզեալ զգաղտնիսն , ոչ լինելով վերահաս ,
 Ամենուրեք տեսի զԱստուած ոք անհաս :
 Տեսի զբարին , ըզչար յախուռն՝ անընտիր
 Բերեալ ըստ դէպ , յիւրմէ ծոցոյն թափեալ ցիր .
 Տեսի չարիս անդ ուր էր մարթ բարոյ ինչ .
 Որում չեղեալ հասու , գըտայ հայհոյիչ ,
 Եւ բեկեալ ձայնս ընդդէմ երկնից պըղընձի ,
 Դըրդէլ ըզբախտն անգամ չեղեւ արժանի :

Իսկ մինչ երբեմն ի խոր սըրտիս դառնութեան՝
 Յերկինս յերկար բողբոցեցի ընդունայն ,
 Էջ ի բարձանց նըշոյլ լուսոյ ի հոգիս ,
 Զոր անիծի՝ յօրհնաբանել գըրդեաց զիս .
 Եւ անասցեալ հոգեհընչող այն չընչոյն ,
 Յաղեաց քնարիս թըռեաւ առ բանն օրհնութիւն :

« Փառք քեզ յաւուրս ժամանակաց եւ յաւետ .
 Յաւիտենից բան , հաճութիւն վեհաւետ .
 Քեզ , ոյր երեւք՝ անբաւութեան էն ծանօթ .
 Զոյր էութիւն պատմէ ամէն առաւօտ :

Հաստիչ քո շունչ խոնարհեցաւ արդ զինեւ .
Երեւեցաւ որ չէրն՝ առ քեզ յառաջեւ .
Ծանեայ զբարբառդ , ոչ գոլով ինձ իսկ ծանօթ ,
Վերասլացեալ մինչեւ ի դրունս էին մօտ .
Աւասիկ ես . ոչէն ծընեալ տայ ողջոյն .
Աւասիկ կամ , այլ ես հիւլէ եմ խոհուն :
Ո՛վ ըզխրտիր մեր չափեսցէ զերկոցուն :
Ինձ , որ շընչեմս ի քեզ ըզշունչս անկայուն ,
Յանգէտս անձին , կազմեալ ըստ քումըդ կամաց ,
Ձինչ տացես , Տէր , նախ քան ըզծնունդ իմ կենաց .
Ոչինչ նախ , ոչ յետոյ . քեզ փառք , հուսկ վախճան .
Որ զամենայնն արար , է իւր ամենայն :
Ճարտարապետ մեծ , ընդ վաստակ քո բերկրեաց .
Եմ ես ի լրումն անճառելեացըդ կարգաց :
Ասա , գործեա . ի ժամանակս , ընդ միջոց ,
Ի քոյին փառս՝ ըզկայս եւ զօր իմ ինձ ցոյց .
Էութիւնս ոչ չարժեալ բողոք կամ տրտունջ ,
Ինքնին ի կէտ իւր ճեպեսցէ լուռ եւ մունջ :
Որպէս ոսկի այդ գունաք ի դաշտսն վըճիտ
Սիրով ըզհետ գընան վարիչ ըստուերիդ ,
Երթայց հանգոյն նոցա ուր մատնըդ տանի ,
Մուգեալ ի լոյս կամ ի խաւար գիշերի .
Երբ կարգեսցես զի աշխարհաց տաց ըզլոյս ,
Ըզշող սրփոեալ զնոքօք՝ զոր յիս հեղուցուս ,
Սլանամ՝ պատեալ յարբանեկաց լուսեղէն ,
Եւ ի մի քայլ զերկնից անդունդս հատանեմ .
Կամ թէ ի քոց հեռի վարեալ ձեզ յաչաց ,
Կացուցանես զիս , զանծանօթս արարած ,
Մոռացեալ տարր առ եզերօք ոչընչի ,
Կամ հողմավար իբրեւ ըզհատ մի փոշի ,
Յիմ բախտ պարծեալ , քանզի դու ինքն ես գործօն ,
Ընդ բնաւ երթեալ՝ զնոյն մատուցից քեզ պաշտօն .
Եւ գթո զօրէնս լըցեալ սիրով նայապէս ,
Մինչ յոչընչին անդ ծայր՝ հանից փառս առ քեզ :

« Ոչ բարձր եւ ոչ խոնարհ . երկրի սոսկ ծընունդ .
Կեանքս՝ առեղծուած , եւ կատարածս է խորհուրդ :
Եմ ես , ո՛ր Տէր , նըման գընտոյն գիշերի ,
Որ ընդ մըթին ուհ , ուր քո մատըն տանի ,
Աստի ցայտէ զպայծառութիւն յարատեւ ,
Անտի սուգեալ կայ ընդ ըստուերս անարեւ ,

Մարդն է կէտ խիտ, ուր անսահմանքն երկրքեան
Ամենազօր կարողութեամբ միացան :
Յայլ պայմանի, թերեւս ոչ այնչափ թըշուառ,
Լինէի ես . . . : Այլ եմ՝ զոր գոլ ինձ մընայր :
Թէպէտ չտեսեալ, այլ ըզլեհ բան քո պաշտեմ.
Փառք արարչիդ. բարի եղեալքն են ի քէն :
Այլ ըզնեղեալս յիմ կապանաց լուծ բեռին՝
Աղէտք ձըգեն զիս յոչնչէ ի շիրիմ :
Զանցեալ առոյգ իմ տիս խընդրեմ ես նանիր,
Որպէս զուղխից ջուր՝ պըղտորեալ յակնաղբիւր :
Փառք քեզ. ի լոյս եկեալ, գըտին զիս չարիք.
Աջ քո կալաւ զիս զերդ շընչող խաղալիկ.
Արտասուելով կերայ ըզհաց դառնութեան,
Եւ արբուցեր ինձ ըզբաժակ բարկութեան :
Փառք քեզ. ձայնիս գոչման դարձուած ինձ չետուր.
Յերեսս երկրի դարձուցի զայլս տըխուր.
Զարդարութեանդ լոյս խընդրեցի ընդ եթեր.
Ի պատուհաս իմ ծագեցաւ ինձ այն, Տէր :
Փառք քեզ. առ քեւ անմեղութիւն չէ անբիծ.
Այլ արարած մի ընդ երկնաւ մընայր ինձ.
Դու խառնեցեր ինքնին ըզթել կենաց մեր.
Կեանքն եւ հոգին սերտ ընդ իմոյս կըցորդէր :
Իբրեւ յոստոյն կորզեալ պըտուղ դեռ տըհաս,
Տեսի յիմոց գըրկաց քեցեալ վաղահաս :
Հարուածն՝ ի քէն ինձ պատրաստեալ ահագին,
Էջ յամրաշարժ, ածել կըսկիծ ինձ կըրկին.
Ի տըժգոյն դէմն, յոր իմ վիճակ նըկարէր,
Տեսի ըզսէր եւ մահ եկեալ ի վըսեր.
Ըզկենաց բոցն ի հայեցուածսն տեսի,
Որ, մինչ աճէր տակաւ դալուկն օրհասի,
Տակաւին ինքն առ շունչ սիրոյն արծարծէր :
Ասէի օր առուր. Արեւ, օր մի դեռ :
Զերդ յանցաւոր, որ ի մըթան խորասոյզ,
Եւ կենդանեաւ իջեալ ի կայս լըրթնալոյս,
Հուպ առ վերջին ճաճանչն՝ որ տայ դեռ ըզփայլ,
Մէտ խոնարհեալ՝ դիտէ զկանթեղըն շիջեալ.
Նոյն կամէի ունել զոգին իւր ի սլաց,
Դեռ խընդրելով ըզնա ի հուսկն հայեցուած.
Շունչն ի քո գիրկ վերաթըռեաւ, Աստուած իմ.
Անդր ըստ աշխարհ սրացաւ եւ յոյս ընդ նըմին :
Թող զհայհոյանս՝ յանյուսութեանս անդ ի պահ :

Ժըպրհեալ . . . Զըղլամ. փառք հըզօրին գերադահ :
Ըղլուր՝ ի գնացս , յընթացս արար ըզմըրրիկ .
Զարեւ՝ յայրել , եւ ի կըրել՝ ըզմարդիկ :

« Զայս էութեանս օրէնս լըցի բովանդակ :
Անսայ բնութիւն ըզգայաղիրկ , անտեղեակ .
Ես լոկ ի յայտ ըզքեզ ածեալ ի հարկին ,
Սիրափափաք պատարագեմ ըզկամս իմ .
Ես եմ միայն՝ որ գիտութեամբ քեզ անսամ ,
Եւ ես միայն բերկրիմ ի յայդմ հըրութեան :
Քաղցր ինձ լընուլ ամենուրեք , յաւիտեան
Զօրէնս բնութեան եւ զԱստուծոյն իմ սահման .
Պաշտեմ յաւէտ զիմաստութիւն քո վըսեմ .
Եւ զհաճութիւն քո ի տանջանս իսկ սիրեմ :
Փառք քեզ , փառք քեզ . հար , եւ ի չիք զիս փոխեա .
Զայս լըւիցես միայն . քեզ փառք յարակայ » :

Այսպէս իմ ձայն եւ ի կամարն վերին .
Փառս ի յերկին ետու , որ լից ըղթերին :
Սակայն լըւեա քընար . եւ դու , յոյր ձեռս կան
Համայն դողդոջ սիրտք ըզգայնոցն մարդկան ,
Եկ , Պայրն , ի վեր հանել զաղբիւր նըւագաց :
Ճըշմարտութեան վասն ըզհանճար ետ Աստուած :
Տարտարոսին երգիչ , տուր ձայն ընդ երկին .
Յանդընդաշարժ երգսդ եւ վերինք սըխրասցին :
Թերեւս ի ձայն քոյին , նըշոյլ վառ բոցոյն
Ճաճանչեսցէ ընդ մութ ըստուեր քո հոգւոյն .
Եւ կամ քո սիրտ , ի սուրբ եռանդըն բորբոք ,
Հանդարտեսցէ ինքնին երգովքըդ քոյովք ,
Եւ ի բարձանց փայլակն ըզմութ քո հերձեալ ,
Հեղցես ըզմեօք ըզլոյսն՝ ըզքեւ փայլ ի փայլ :

Ա՛հ , թէ սըրինգ քո քաղցրացեալ յարտասուս ,
Մընչէր զցաւոց քոց երգ ի քո անդ մատունս ,
Կամ թէ յանլոյս մութ ըստուերացն ի ծոցոյ ,
Որպէս զանկեալ հրեշտակ՝ շարժեալ ըղթեա քոյ ,
Եւ սաւառնեալ առ լոյսն ի թիւ բոցալիւր ,
Առ սըրբանուէր ոգիս այսըն մատչէիր ,
Ոչ այնպէս բնաւ գանգ երկնաւոր կամարաց ,
Ոչ ոսկի քնարքն , ոյց կայ ի լուր եւ Աստուած ,
Ոչ սրովբէից նըւագաց պար քաղցրագին ,

Քան ըզլըքնաղ քո երգ՝ զերկինս բերկրէին :
 Քաջ լեր , վերին տոհմի գըճճեալ դու ծընունդ .
 Ի ճակատուդ տանիս ըզվեհ քո սերունդ :
 Տեսեալ դքեզ մարդ , ճանաչէ յաչըս քոյին
 Ձադօտ նըշոյլ պայծառութեանն երկնային :
 Երգիչդ անմահ , ծանիր քեզէն զանձըն քոյ .
 Թող զհայհոյանս , զվարանս՝ որդւոց գիշերոյ .
 Խոտեալ ըզսուտ պաշտօն , զոր տան քեզ յերկրի :
 Ուր բարին չիք , անտի եւ փառք են հեռի :
 Ա՛ռ ըզքո կայս՝ ի նախկին փայլ գերապանծ ,
 Ի մաքրափայլ որդիս լուսոյ եւ փառաց ,
 Ձորս տիրական իւրով շընչով վառեաց Տէր ,
 Կարգեալ յօրհնիս , եւ ի հաւատս եւ ի սէր :

ԹԱՐԳՄ. Հ. ՍԱՄ. ԿԱՅՍԵՐԵԱՆ

ԼԱՄԱՐԴԻՆ

ՄԱՆՐԱՎԵՊՔ

Վարդի պզտիկ տռանկը .

Այսերդ անունով տղայ մը , թաղա-
 րի մը մէջ վարդենիի փոքրիկ բոյս մը
 տնկած էր , գարնան սկիզբները ըլլա-
 լով , վրան կարմրիկ կոկոններով լեցուն
 էր : Ամեն անգամ գեղեցիկ օգերու , վար-
 դենին պատուհանին առջևը կը հանէր ,
 և ամեն իրիկուն երբոր գիշերուան օդը
 կծու կ'ըլլար , ներս խուցը կ'առնէր .
 սակայն իրիկուն մը հարկաւոր չսեպեց
 այս զգուշութիւնը , օդը իրեն հանգարտ
 և մեղմ երևնալուն . բայց երկրորդ ա-
 ռաւօտն տեսաւ որ վարդերը թարշա-
 մած էին : Ան ատեն սկսաւ ցաւով վը-
 րան նայիլ լալ և ըսել . « Այսպէս ու-
 րեմն մէկ անհոգութիւն մը միայն բո-
 լոր աշխատանացս արգիւնքը փճացուց .
 անոր վրայ որ այնչափ հոգ տարեր էի ,
 ասանկ քիչ ժամանակի մէջ կորսնցը-
 նեմ » : ... — Մայրը այն ատեն ըսաւ .
 « Աս պզտիկ դէպքը որ քեզի այնչափ

վիշտ կը պատճառէ , կրնայ մեծ բարե-
 բախտութեան մը աղբիւր ըլլալ . սոր-
 վէ ասով , որ մոլութիւնն՝ անմեղու-
 թեան այն ֆնասը կ'ընէ , ինչ որ սառն՝
 ծաղկաւէտ վարդենւոյն . ուրեմն , ամեն
 մոլութենէ ազատ ըլլալու համար՝ պէտք
 է փութաջան խնամք և շարունակ մտա-
 դրութիւն ունենալ :

ՇՄԻԹ

Երեք թարեկամք .

Մարդ մը երեք բարեկամ ունէր . ա-
 սոնց երկուքը սիրելի էին իրեն , իսկ
 երրորդը անտարբեր , թէպէտ և այս եր-
 րորդը իրեն վրայ աւելի անկեղծ սէր մը
 ունէր : Օր մը դատաստանարան կան-
 չուեցաւ . ուստի գնաց ըսաւ իր բարե-
 կամներուն թէ ո՛վ կ'ուզէ դալ ինծի վը-
 կայ ըլլայ . վասն զի ծանր ամբաստա-
 նութիւն մը կ'ըլլայ վրաս : Բարեկամնե-
 րէն առջինը շուտ մը ինքզինքը դուրս
 հանեց ըսելով թէ ուրիշ գործոյ դքա-
 ղած ըլլալով , չեմ կրնար քեզի ընկե-
 րանալ : Երկրորդը՝ իրեն հետ միատեղ
 գնաց ինչուան դատաստանարանին դու-
 ր , հոն՝ թողուց և ետ դարձաւ : Երրոր-